

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
Z odnośnikiem do domu 3.500.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 4.000.000 Mk.
Magazynowa . . . . . 7.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 56 (7685)

Piątek, dnia 7 Marca 1924 r

Rok XXXII

Dr. Klinger

choroby weneryczne i skórne.

Przyjmuje codziennie od 4—7,
w niedziele i święta od 10—1.

24. Towarowa 3. I p.

Towarzystwo Handlowo-Rolnicze

PALIWO

Kalisz, Aleja Józefiny 9.

Przyjmuje zamówienia na jęczmień oryginalny „Hanna“ hodowli RYXA w OŁTARZEWIE.

208

Zarząd Związku Przemysłowców

Kaliskich niniejszym podaje do wiadomości członków, że dnia 9 bm. t. j. w niedzielę, o godz. 3-ej po poł. w lokalu Tow. Kredytowego odbędzie się Ogólne Zebranie z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie przez prezesa i wybór Przewodniczącego,
2. Sprawozdanie Zarządu,
3. Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
4. Zapisy na akcje Banku Polskiego,
5. Wyjaśnienie w sprawie podatku dochodowego,
6. Wolne wnioski.

W razie nieprzybycia w terminie koniecznej ilości członków odbędzie się o godz. 5-ej powtórne zebranie, które ważne będzie bez względu na ilość obecnych członków.

OGNIWO

Kościuszki № 1, tel. 160

POLECA:

Węgiel górnośląski

po 5.500.000 mk.

Drzewo opałowe

różnych gatunków. 375

Węgiel Dąbrowiecki w najlepszych gatunkach z kopalń Saturn, Renard, Czeladź i Flora.

Węgiel Górnośląski,

Koks Górnośląski,

Drzewo opałowe,

Nawozy sztuczne,

Oleje: maszynowy, motorowy, automobilowy i inne.

Cement i wapno

poleca w wagonowo i ze składu PO CENACH NAJTAŃSZYCH

T-wo Handlowo-Rolnicze „PALIWO” w Kaliszu Al. Józefiny 9, tel. 272 i 233
(właśc. Józef Jabłkowski, Jan Goszczyński i Józef Gałczyński). 362

Węgiel Cement

Górnośląski z kopalń Księcia

na PSZCZYNIE

po cenach kopalnianych plus 10%
prowizji

na weksle 1½—2 miesięczne.

najlepszy w POLSCE

z pieców rotacyjnych fabryki

RUDNIKI

po cenie fabrycznej za gotówkę i na

weksle 2—3 miesięczne.

Poleca:

Kaliska Spółka Opałowa

Kazimierzowska 1
telefon 92.

„OCHRONA MIENIA“.

Art. 90. Każdy obywatel ma obowiązek szanowania i przestrzegania Konstytucji Państw.

Art. 95. Rzeczpospolita Polska zapewnia na swym obszarze zupełną ochronę życia, wolności i mienia.

Art. 96. Wszyscy obywatele są równi wobec prawa.

Art. 98. Rzeczpospolita Polska uznaje wszelką własność (czy to osobistą, poszczególnych obywateli czy to zbiorową związków obywateli, instytucji, ciał samorządowych i wreszcie całego Państwa) jako jedną z najważniejszych podstaw ustroju społecznego i porządku prawnego, oraz peręca wszystkim mieszkańcom, instytucjom i społecznościom ochronę ich mienia a tylko w wypadkach ustawą przewidzianych zniesienie lub ograniczenie własności czy to osobistej czy to zbiorowej ze względów wyższej użyteczności — za odszkodowaniem.

Ze zdumieniem niezwykłym czyta się debaty sejmowe w sprawie ochrony lokatorów, mając przed oczyma wyżej przytoczone urywki z Konstytucji naszej z dnia 17 marca 1921 r.

Konstytucja gwarantuje mienie obywateli, uznaje prawo własności, jako podstawę ustroju społecznego, mogące być tylko uszczuplone za wynagrodzeniem, głosi, że wszyscy obywatele są równi przed prawem, a prawodawcy nasi głoszą za ustawą, wywracającą te jędrne a zdrowe zasady — do góry nogami...

Projektowana obecnie ustawa nie chroni mienia, nie uznaje prawa własności, ogranicza je

bez wynagrodzenia i ma pozatem na widoku do datkowo obciążyć pokrzywdzonych podatkiem, nie stosowanym do reszty społeczeństwa współobywateli.

Osoby, mające poczucie sprawiedliwości, ze zdumieniem widzą, że prawodawcy nasi dają do tego, by część ludności płaciła 3 proc. komornego przedwojennego — za zamówione przez się lokale, wtedy gdy ta sama część ludności w ostatnich czasach pobiera płacę zarobkową, przewyższając stawki przedwojenne, gdy przemysłowiec, kupiec, restaurator „e tutti quanti” prowadzi kalkulacje, które ich interesów nie narusza ja w porównaniu ze stosunkami przedwojennymi. Widzą, że stwarza się kategorię obywateli, wyjętych z pod praw ogólnych „jakichś parjasów”, do których stosuje się wielce ryzykowne „próby doświadczenia”.

Posłowie nie mówią o obronie prawa własności, o poszanowaniu konstytucji, o równości

przed prawem mówią nie jako stróże prawa lecz niestety raczej jako lokatorzy, jako przyszli kandydaci na posłów do następnego Sejmu, rządząc się w tym przypadku demagogią więcej, niż dalekowszyciem dążeniem do uzdrowienia anormalnych stosunków przedwojennych.

Płyniemy rzeczką dążącą ku morzu bolsze wickiemu — bez siły i woli nawrofu. Ustawa o ochronie lokatorów mogła mieć względnie uzasadnienie w stosunkach wojennych i w pierwszym okresie powojennym, dając do zabezpieczenia dachu nad głową rodzinom osób powołanych do wojska, ich wdowom i sierotom, oraz bezrobotnym do chwili uruchomienia przemysłu, została ona jednak zastosowana do wszystkich bez wyjątku lokatorów, nie wykluczając tak zwanych w gwarze ulicznej „paskarzy”, ani fychi

Składajcie ofiary

na inwalidów wojennych.

Sala Rzem Chrześ. Piekarska 7. W niedzielę, dn 9 marca
TYLKO JEDEN GOSCINNY WYSTĘP
Zespołu Artystów OPERY WARSZAWSKIEJ

Udział wezmą: Znakomity Tenor Bohaterski

Stanisław GRUSZCZYŃSKI

ZOFJA ZABIEŁŁO (SOPRANO) TADEUSZ ORDA (BARYTON Bohaterski)

Stanisław Mossakowski (Baryton) Józef Morlacci (Tenor) Marjan Rudnicki b. dyr. opery)

Wykonaną będzie całkowicie w kostjumach i charakteryzacji oraz z dekoracjami

P A J A C E

410

Opera Leoncavallo w 2 akt. z prologiem, oraz część koncertowa. Kostjmy z teatru Wielkiego w Warszawie.
Bilety wcześniej do nabycia w cukierni p Mayera. Początek o godzinie 8-ej wiecz.
Dyrekcja Leon Kobak.

którzy podczas okresu wojennego zdobywali fortuny.

Pokrzywdzenie właścicieli domów, naruszenie prawa własności kosztem jednych na korzyść drugich, w myśl przytoczonego wyżej par. 99 Konstytucji, powinno być pociągnięte za sobą odszkodowanie nie z specjalnego podatku obciążającego ogół płacący podatki.

Przewlekanie bez końca zmiany ustawy, która, wskutek spadku marki, ciągle jaskrawiej wypukła pogłębiająca się niesprawiedliwość zarządzeń, niezem absolutnie uzasadnić się nie daje.

Warunki bytu powojennego zmieniły się, stosunki ekonomiczne dla szerokich rzesz stałe powracały do stanu przedwojennego, jedna tylko ustawa o ochronie lokatorów trwała; stosowanie jej wywoływało stosunki więcej niż absurdalne i tak krzywdzące, że sądy nasze w decyzjach swoich przestały się trzymać litery prawa! Dochodziło do tego, że koszt jednej zapalki był wyższym od ustawowego komornego!

Wszystko to stwarza niezdrową atmosferę, zaszczerpa nieposzanowanie własności, prawa, wywołuje nadużycia, jak każde rozporządzenie, naruszając zdrowe elementarne zasady ekonomiczne.

Ustawa w zmienionych po wojnie stosunkach — powinna być mieć na oku jedynie dwa cele: 1) utrudnienie pozbawienia dachu nad głowę, 2) ustanowienie pewnego minimum komornego, z tem by te minimum w krótkim względnym czasie doszło do cen przedwojennych.

Obecnie w chwili, gdy śmieszność ustawy została tak jaskrawo wyjaśniona przez samo życie, rodzi się nowy, fantastyczny projekt, by na nowo ustalonemu odsetek komornego mający wpływ nać do rąk właścicieli domów — nałożyć 20 proc. podatku specjalnego — na zwiększenie płac urzędniczych i rozbudowę miast! Wobec pokrzywdzenia jednej strony na rzecz drugiej do tego stopnia, że ma się płacić 1/10 komornego

przedwojennego obłożenie pokrzywdzonego specjalnym wyjątkowym podatkiem — jest w najwyższym stopniu niesprawiedliwością, naruszającą zasadę równości przed prawem. Wyjściem jedynie właściwym — wobec niskiej stawki komornego byłoby nałożenie takiego podatku na całą, a więc na wszystkich lokatorów. Tak podatek dotknąłby przynajmniej w równej mierze i właściciela nieruchomości, a w sumie swej byłby jednakowo wysoki, odpowiadałby potrzebom społeczeństwa. Innego rozwiązania zgodnego z Konstytucją znaleźć by nie można i należy przypuszczać, że Sejm w tym duchu się wypowie.

Ochrona lokatorów, która w końcu doszła do jawnego skonstatowania, że ochrony potrzebują obecnie właściciele domów, zdemoralizowała pod wielu względami społeczeństwo, prócz tego doprowadziło do fatalnych, niepożądanych rezultatów.

Przedewszystkiem odstraszyła kapitał od lokowania w nieruchomościach, przez co wytworzył się głód na mieszkania, przeludnienie mieszkań, które tak ujemnie wpływa na normalne życie rodzinne.

Następnie na długi bardzo szereg lat odstraszyła od budowania domów. Ustawa spowodowała dotkliwe zniszczenie domów, zanik budownictwa i pozbawienie państwa i miast bardzo po ważnego dochodu z nieruchomości.

Demagogia w danym wypadku zle odjęła usługi proletariatu, który znów tak łatwo daje się brać na lep frazesu, nie pogłębiając kwestji, które śmiały ekonomista bezwzględnie w innym rozstrzygnąłby kierunku. Mamy obecnie w postaci sprawy mieszkaniowej, złośliwy wrzód, który jaknajrychiej usunąć należy. Im wcześniej wydziemy z tego zaczarowanego koła, tem lepiej stanie dla całego społeczeństwa, które, niesłety traci poczucie sprawiedliwości i etyki, i obojętnie patrzy na handlowanie cudzą własnością.

(Dzień Polski)

jątkowych wypadkach i nie mogły mieć charakteru wystąpień zbiorowych a dotyczyły zarówno płatników ze sfer przemysłowo-handlowych, jak i ze sfer rolniczych.

Lista nowych wojewodów.

WARSZAWA, 6.3. Rada Ministrów dnia 3 b.m. uchwałała przedstawić Prezydentowi Państwa do zatwierdzenia następujące nominacje wojewodów: wojewoda lwowski p. Zimny; Wojewoda krakowski p. Kowalikowski, wojewoda śląski p. Koncki, wojewoda białostocki pan Słoniński.

Wolna sprzedaż walut obcych.

WARSZAWA, 6.3. Komitet organizacyjny Banku Polskiego został powiadomiony przez ministra skarbu, że odtąd wszystkie placówki subskrypcyjne, mają prawo sprzedawać waluty obce, przeznaczone na zakup akcji Banku Polskiego bez żadnych ograniczeń.

Aresztowanie znanego kupca łódzkiego z powodu niezapłacenia weksli.

ŁÓDŹ, 6.3. „Głos Polski“ donosi: W dniu wczorajszym na żądanie wierzycieli, aresztowano i odstawiono do urzędu śledczego znanego w łódzkich sferach handlowych i przemysłowych kupca Finkelsteina, zamieszkałego przy ul. Cegielnianej 31.

Finkelstein nie wykupił w terminie, ani po proteście przedstawionych mu przez niego wystawionych weksli na sumę około 60 miliardów.

Dłużnicy zażądali aresztowania Finkelsteina, by przy pomocy władz bezpieczeństwa zabezpieczył się na posiadanych przez Finkelsteina ewentualnie zapasach towaru.

Wiadomość o aresztowaniu Finkelsteina była skawicznie rozeszła się po mieście wywołując wszędzie zrozumiałą sensację i liczne komentarze. W rozmowach na ten temat słyszy się coraz częściej przypuszczenia, że wypadki tego rodzaju przy pomocy policji będzie się usiłowało likwidować manufakturowe interesa, będą teraz na porządku dziennym i Łódź zacznie nareszcie być sobą, jak za dawnych dobrych czasów.

Obniżenie płacy w gazowni i elektrowni.

WARSZAWA, 6.3. (Tel. wł.). Jak się dowiadujemy Zarząd elektrowni w związku z ogólną tendencją niżkową uchwalili obniżyć płace urzędników wyższych o 25 proc., zaś robotnikom o 15 proc. Dotychczas robotnicy nie wypowiedzieli się. W gazowni wydaleniu zostali inkasenci, którzy nie zgodzili się na obniżenie płac.

„Pogotowie Wojenne“.

ŁWÓW, 6.3. Przy dalszych dochodzeniach w sprawie Bessarabowej policja wpadła na trop wielkiej organizacji powstańczej, mającej za za-

TELEGRAMY.

Wpływ podatku majątkowego zwiększa się gwałtownie.

WARSZAWA, 6.3. Energiczne zarządzenia egzekucyjne sprawiły, iż do dnia 1 marca r. b. wpływ z 1-ej raty 2 zaliczki na podatek majątkowy przekroczył preliminowaną w m. lutym sumę

Gdy do dnia 23 lutego wpływ z tego źródła w Kasach Skarbowych dał od przemysłu i handlu 5155063 fr. zł., od rolnictwa zaś fr. zł. 9899886, tj. ogółem 15054949 fr. zł., to w ciągu jednego ostatniego tygodnia suma ta zwiększyła się do 29485612 fr. zł., w czem przemysł i handel dał 12914172 fr. zł., rolnictwo zaś 16571420 fr. zł. Są to wyłącznie wpływy Kas Skarbowych nie uwzględniając wpływów na podatek majątkowy, wpłaconych za pośrednictwem PKKP. i P.

K. O. oraz wpływu w walutach obcych, zastrzeżonych za wywiezione na poczet podatku majątkowego zboże zagranicę oraz z weksli przemysłowych.

Nowych ulg podatkowych nie będzie.

WARSZAWA, 6.3. Ministerstwo Skarbu komunikuje.

Podane przez niektóre pisma informacje o nowych ulgach dla płatników podatku majątkowego ze sfer rolniczych nie odpowiadają zupełnie rzeczywistości — w tej mierze obowiązuje jedno tylko rozporządzenie wykonawcze, wydane w dniu 1 lutego r. b., które przewiduje wszystkie możliwe do osiągnięcia ulgi. Termin składania podań w sprawie tych ulg upłynął w dniu 22 ub. m. Ułgi przyznawane były tylko w wy-

danie wywołanie powstania w Małopolsce Wschodniej i oderwanie jej od Polski. Organizacja ta pozostawała w ścisłym związku z emisariuszami sowieckimi oraz komunikowała się z wojskami po tamtej stronie Zbrucza. Organizacja nosiła nazwę Pogotowia Wojennego. Olga Bessarabowa była pośrednikiem między Pogotowiem Wojskowym a organizacjami i emisariuszami z tamtej strony. Znaleziony materiał obciążający jest bardzo obfity. Stwierdzono, że Bessarabowa przeniosła się do Lwowa, aby móc także skutecznie pracować. Szpiegostwo będzie badane także co do związku i praktyką czeską przeciw Polsce.

Nowa afera szniegowska.

WARSZAWA, 6.3. Ubiegłej nocy władze bezpieczeństwa przeprowadziły w kilku mieszkaniach prywatnych, należących do szeregu urzędników wojskowych rewizję. Znaleziono zostały obciążające materiały, stwierdzające, że urzędnicy ci wnosili pewne akta i plany techniczne i dostarczali je naszemu sąsiadowi wschodniemu. W związku z tem władze bezpieczeństwa dokonanej rewizji aresztowały kilka osób wnie szanych do tej afery. Ma się tu do czynienia z typowym szpiegostwem wojskowym, umiejętnie zorganizowanym. Udział oficerów w tej sprawie jest wkluczony.

Wyrożone zostało natychmiast śledztwo. Sprawa przybiera poważne rozmiary.

P. minister Kiedroń w sprawie Banku Polskiego.

WARSZAWA, 6.3 (Tel. wł.). Informują nas, że minister przemysłu i handlu p. Kiedroń ma wystąpić w najbliższych dniach z pismami odręcznie do różnych organizacji przemysłowców i kupców o energiczne i wydatne poparcie zapisów na akcje Banku Polskiego. Ze sfer przemysłowych dowiadujemy się, że powolność w subskrybowaniu akcji Banku Polskiego tłumaczy się tylko tem, że wobec braku obrotowej gotówki przystąpić do zakupu akcji raczej w ostatniej chwili, by możliwie później unieruchomić gotówkę, to zaś bynajmniej nie może świadczyć o niechęci sfer tych poparcia Banku Polskiego.

W sprawie podwyższenia wewnętrznej taryfy pocztowej.

WARSZAWA, 6.3 (Tel. wł.). Z miarodajnego źródła dowiadujemy się, że p. minister przemysłu i handlu polecił Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów przedstawić mu projekt rozporządzenia o podwyższeniu wewnętrznej taryfy pocztowej tak, by jeszcze przed 15 rozporządzenie to mogło być ogłoszone z terminem wprowadzenia go od 15 bm. Polecenie p. ministra oparte jest na życzeniu, wyrażonem na posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dn. 1-go o podwyższeniu opłaty zwykłej za list wewnętrzny do 250000 mk., za zwykłą kartę pocztową do mk. 150000 i innych opłat do odpowiedniej wysokości.

Ziemiańskie bawią się.

WARSZAWA, 6.3. Donoszą z Krakowa, że spadkobierca jednego z największych rodów na tych, syn ojca, który w historii Galicji odegrał rolę wybitną, hrabia P., przegrał również do p. P., ale już nie hrabię, 64 tysiące dolarów jednej nocy, czyli około 640 miliardów marek.

Paszporty zagraniczne

WARSZAWA, 6.3. Od środy obowiązuje nowa opłata za paszporty zagraniczne. Mianowicie paszport kosztować będzie 500 złp., a wiza wewnętrzna 170 złp. Znaczący jest pierwszy wyjazd zagranicę wynoszący 670 złp. Wkrótce wydane zostaną przepisy, normujące warunki, na których będzie można otrzymywać paszporty ulgowe.

Żyto na równi przedwojennej.

WARSZAWA, 6.3. W sprawie nastrojów naszego rynku zbożowego otrzymujemy ze źródła miarodajnego następujące informacje: Dzięki stabilizacji waluty naszej uległy również stabilizacji ceny żyta, które równają się obecnie cenom przedwojennym. Dalsza niższa cen żyta wydaje się problematyczna. Przedewszystkiem dla tego, że rolnicy wstrzymują się ze sprzedażą. Jeżeli nawet zachodzi większa podaż, sprzedawcy żądają bez względnie cen obecnych tj. około 20 milionów mk. za korzec (100 kg.).

Równa się to 5 przedwojennym złotym rublom. Korzec żyta kosztował przed wojną 4,1 ruble. Różnicę pochłaniają zwiększone koszty handlowe, drogie pośrednictwo bankowe, nowo wprowadzony podatek obrotowy, zbędne często pośrednictwo hurtowników, droższy przewóz.

Zwyczaj cen jest, przy obecnej sytuacji walutowej, wykluczona z tego względu, iż wywoz żyta nie oplaca się. Nabywcy zagraniczni nie placą wyższych cen od osiągniętych w kraju nie uiszczają całej należności gotówką. Na rynku zbożowym panuje więc w stosunku do żyta tendencja trwałsza. Obecne ceny żyta mogą być zachowane, z niewielkimi odchyleniami przez czas dłuższy.

Z giełdy zbożowej.

WARSZAWA, 6.3 (Tel. wł.). Na giełdzie zbożowej w dn. 4 bm. pomimo podaży dość obfitej zaoferowanie zboża do nowych transakcji było bardzo szczupłe. Przeważnie dostarczano zboże jako uzupełnienie dawnych zamówień dotychczas nie zrealizowanych. Kurs kalkulacyjny za 100 klg. żyta wynosi według oficjalnego notowania 20 milj. aczkolwiek za zboże poznańskie płacono 22 milj. mk. Należy zaznaczyć równocześnie, że przy braku zaoferowania popyt na żyto również był bardzo słaby. Młyny wstrzymują się od zakupu z powodu słabego zbytu mąki w obecnym momencie stagnacyjnym.

KRONIKA.

— L. O. P. P.

W końcu lutego bieżącego roku piąte Koło Ligi Obrony Powietrznej Państwa, posiadające około dwustu członków, postanowiło rozszerzyć swą działalność na całą ziemię Kaliską, dając możliwość organizacji (z ramienia Zarządu 5 Koła) poszczególnych kółek na terenie ziemi Kaliskiej, z miastem Kaliszem, jako siedzibą Zarządu 5 Koła. Dobrze zrozumiany własny interes powinien znaleźć wyraz w organizowaniu się kółek własnych w urzędach, instytucjach rządowych, społecznych i prywatnych, wśród kupców, przedsięwzięwców, rzemieślników, w łonie towarzystw i spółek, organizacjach fachowych itd.

Członkiem rzeczywistym Ligi może być każdy Polak, wpłacający wpisowe w wysokości 1 złotego polskiego (jeden frank złoty), oraz płaćący miesięczną składkę pół złotego. Osoby, organizujące Kółka poszczególne mogą otrzymywać kwitariusze u skarbnika 5 Koła przy Dęwódzkiej 25-tej Dywizji Piechoty (Kalisz, Niecała ul. Nr. 1, pierwsze piętro (kap. Zakrzewskiego).

Nie należący jeszcze do żadnego z wyżej wymienionych Kółek, mogą się zapisywać na członków u skarbnika Kółka Nr. 1, inż. por. Lipskiego Kierownictwo Rejonu Inżynierji i Saperów (Kalisz gmach Starostwa II piętro).

Biorąc pod uwagę konieczność propagandy i celowość posiadania własnego aeroplanu, jako najlepszego środka uzyskania dochodów i szerzenia propagandy, 5 Koło stawia sobie za najpierwszy cel zakup aparatu lotniczego, posiadając już odpowiedni hangar dla jego ulokowania.

— KOMITET ORGANIZACYJNY BANKU POLSKIEGO zwraca się do wszystkich instytucji, firm i osób, które dotąd nie dokonały jeszcze zapisu na akcje Banku Polskiego, a gromadzą na ten cel potrzebne fundusze i zamierzają zapisać się conajmniej na 25 akcji, z prośbą, aby zechciały jaknajśpieszniej zawiadomić Komitet Organizacyjny (adres: Warszawa, Bielańska Nr. 12 gmach PKKP.) o ilości akcji, które będą subskrybowały.

Komitet Organizacyjny pragnie, celem przy spieszenia uruchomienia Banku Polskiego, zorientować się w prawdopodobnych rozmiarach subskrypcji.

— AKCJA ZŁOTA.

Ciekawe nieraz rozmowy słyszy się wśród ludzi, zastanawiających się nad subskrypcją akcji Banku Polskiego. „Dałem tyle na pożyczki państwowe na Pożyczkę Odrodzenia i inne, a dziś cóż z tego mam. Czyż mam jeszcze stracić resztę majątku? Oto najczęstsze, a gorzkie wyrzucenia.

Czy akcja Banku Polskiego jest tem samym co pożyczka państwowa — w dodatku podpisana w czasie przed spadkiem waluty?

Przecież tu zachodzi zasadnicza różnica. Akcja Banku Polskiego — to akcja złota. Równowartość jej w złocie leży w skarbcach Banku Polskiego. Do Banku Polskiego i jego złota rząd nie ma prawa, Bank Polski przecież jest Bankiem prywatnym. Statut jego nie pozwala

na czerpanie zeń dowoli ministrowi skarbu. Stąd akcja Banku Polskiego stracić nie może na wartości przez dewaluację, lecz jest i pozostanie akcją złotą pełnowartościową. Drugiej akcji tego rodzaju niema w kraju.

Inaczej wyglądają dawne pożyczki państwowe w markach. Uległy one dewaluacji, zmniejszyła się ich wartość i stały nowe pożyczki rząd także już wydane w walucie złotej.

Kto zatem podjęsz akcje Banku Polskiego czyni tak, jakgdyby kupił sobie złoto, z tą jednak dla siebie różnicą korzystną, że złoto leżące w prywatnym schowanku nie daje odsetek, złoto przeznaczone na akcje Banku Polskiego zaś dać będzie dywidendę, której wysokość zależeć będzie od rozmiaru interesów załatwianych przez Bank Polski.

— PODZIEKOWANIE.

Za złożone na ręce JW. Generała Wróblewskiego przez panią Kiełerową, właścicielką restauracji „Louvre“, 50 milj. mk. na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych miejskich składa podziękowanie Sekcja Miejskiej Opieki Społecznej.

— CHLEB STANIAŁ W KALISZU od czwartku o 15000 mk. na kilo, a zatem bochenek dwukilowy kosztuje 1,060,000 mk.

— KOMITET PROPAGANDY emisji akcji Banku Polskiego odbył w Starostwie w dn. 5-go bm. pod przewodnictwem Starosty p. Stefańskiego drugie posiedzenie. Sekretarzowi i prokurentowi PKKP. p. Chowaniec. W naradach przyjęli udział członkowie komitetu: prezes Młynarski, dyrektor PKKP. p. Godlewski i dyrektor kaliskiego oddz. Banku Kredytowego p. Schmalcman—Orski oraz przedstawiciele związków: przemysłowców, rzemieślników chrześc., kupców, Tow. Odbudowy Kalisza, restauratorów, bankowców i dentystów.

Po dyskusji w której przyjmowali udział Starosta p. Stefański, dyrektor Godlewski, prezes Młynarski, J. Radwan, Orski i Piwek postanowiono, aby poszczególne związki do 11 bm. włącznie zwołały zebranie, na których członkowie związków zadeklarują zapisy i listy deklarantów przedstawiły komitetowi najpóźniej 11 bm. tj. we wtorek, w którym dniu odbędzie się następne posiedzenie komitetu.

Dyrektor PKKP. p. Godlewski wyjaśnił obecnym, że od 5 bm. Pol. Kasa Krajowa przyjmuje zapisy na akcje nie tylko w walutach obcych, lecz i w markach polskich podług kursu dziennego, lecz tylko do 50 sztuk na jedną osobę.

— Z PRASY.

Ukazał się Nr. 9 „Wiadomości Literackich“. Na jego treść składają się: artykuł W. Horzycy o pismach Abramowskiego, szkic Olwida o Rytkem, uwagi na temat zamachu papierników na książkę polską, dokończenie listów Brzozowskiego, początek noweli morskiej J. B. Rychłuskiego „Kok w hulku“, kronika zagraniczna, przegląd nowej literatury Mickiewiczowskiej, przegląd nowych poezji, kronika teatralna, kinowa, muzyczna, plastyczna, wreszcie szereg zwykłych rubryk, z „Książkami najgorszymi“ na czele.

GIEŁDA WARSZAWSKA.	
New-Jork	9,300,000
Londyn	39,925,000
Belgja	331,700
Paryż	377,000
Szwajcarya	1,609,000
8% pożycz. złota	16,100,000
4% pożycz. prem.	850,000
Bony złote S. II A.	1,610,000
Frank zł. pols. na 6.3	1,800,000
" " " " " 7.3	1,800,000
Listy Tow. Kr. Ziem.	70,000,000

DRUGIE WYDANIE
spisu abonentów
 TELEFONÓW w KALISZU,
 opuściło prasę i jest do nabycia w kantorze
Gazety Kaliskiej
 Al. Józefiny 1.
Cena 1 milion.

„Ameryka” POKOJ

do wynajęcia zaraz Gł.
Rynek 1 m. 2. 395

Do pewnego korzystnego
interesu potrzebny

wspólnik 418

z kapitałem lub ubikacją 50
miliardów mk. Oferty pod mo-
nopól w Gaze-cie Kaliskiej.

UWAGA! 420

Poszukuje się dobrych
poprawiaczek do haf-
tów po nowo—ustalonych
cenach. Zgłaszać się mo-
żna do fabryki haftów M.
B. TRAUBE Wiejska 31.

Potrzebni są

automaciarze

Z pomocnikami

do fabryki B-ci Hempel, ul.
Dobrzecka 19 408

POSZUKUJĘ

panny (freblanki)

do 4 letniego dziecka.

Wiadomość w redakcji 421

Zginął paszport

wydany przez Magistrat miasta
Kalisza, oraz książka wojsko-
wa wydana przez P.K.U. w Ka-
liszu rocz. 1889 także patent
wydany przez Izbę Skarbową
na sprzedaż skór w Kaliszu,
wszystko na imię Mendla Koh-
na zamieszkałego w Kaliszu
ul. Browarna Nr. 2. 423

GOSPODARSTWO

między Kaliszem i Ostrowem
26 mórg w tym 3 morgi łąki
dom, chlewy murowane, sto-
doła drewniana, ogród, koń, 2
krowy, 2 świnie, maszynerja
kompletna 2 klm. od sta-
cji, spieszenie za 12 miliardów
do sprzedania
Wiadomość: Sklep gminny. O-
patówek. 405

Sprzedam

PLAC

przy ul. Łącznej 7500 łok-
ci. Wiadomość w Admini-
stracji. 417

Miesięcznik Ilustrowany
wychodzi pod redakcją MIECZYŚLAWA TULEJI

K T O chce poznać Stany Zjednoczone, amerykańskie
metody pracy, mieć stałe wyczerpujące wiadomości
o amerykańskim Przemysle, Handlu i Finansach,
informacje, dotyczące wychodźstwa polskiego w Sta-
nach Zjednoczonych, spraw polsko-amerykańskich,
oraz ciekawe wiadomości ogólne—winien czytać
„Amerykę”

Ameryka prócz ciekawych artykułów z najrozmaitszych dzie-
dzin zawiera stałe bogate działy: Kroniki: Ofert i
Zapytań z Ameryki (przedstawicielstwa): Nowych
książek i czasopism, Wiadomości różne.

Ameryka jest bogato ilustrowana

Ameryka rozpoczęła druk stałego Działu Angielskiego (En-
glish Language Section). ważny **dla uczących**
się języka angielskiego.

Ameryka drukuje w odcinkach ciekawe i wesołe wrażenia
z podróży do Stanów Zjednoczonych p. t. „Gwia-
zdy i Dolary” M. H. Szpyrkówny oraz Z. Kocz-
rowskiego „W gościnie u Wuja Sama”

Ameryka jest najaktualniejszym czasopismem w Polsce

Prenumerata półroczna wynosi złp. 5. Zeszyt po-
jedyńczy mkp. 1.500.000.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowy
Świat 74 (Pałac Staszycy), telefon 26-62. Konto w
P. K. O. Nr. 7136. 300

Zakład Lecznicy w Kaliszu

położony w pięknym Parku miejskim,
otwarty cały rok, przyjmuje osoby chore z
cierpieniami wewnętrznymi, nerwowymi i ko-
bieciami. Zakład posiada urządzenia wodole-
cznicze, aparaty do elektryzacji, naświetlań,
masażu, gabinet Roentgena, lampę kwarcową
(czyli sztuczne górskie słońce), lampę „Solux”,
pracownię analityczną i pensjonat z kuchnią
dietetyczną.

Leczenie cukrzycy „insuliną”.

422

Skład materiałów piśmiennych

przy kantorze drukarni

GAZETY KALISKIEJ

*Poleca wielki wybór papeterji, papieru, bile-
tów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, otów-
ków, atramentu, spinaczy, kalendarzy ścien-
nych i terminowych i t. d. które sprzedajemy po
cenach możliwie najtańszych.*

2458